

одного підприємства з досвідом іншого, більш конкурентоспроможного, яке займає провідні позиції на ринку.

В Україні досвід бенчмаркінгу не застосовується. Тому його впровадження на підприємстві було б одним з ключових факторів зниження собівартості та відповідно, підвищення прибутковості.

Узагальнимо розглянуті методи калькулювання собівартості продукції за стадіями її життєвого циклу в таблиці.

Таблиця

Методи калькулювання собівартості продукції за стадіями її життєвого циклу

Етап життєвого циклу	Метод калькулювання
Етап НД ДКР	таргет-костинг
Етап виробництва	кайзен-костинг, кост-кіллінг
Етап утилізації (виведення продукції з ринку)	бенчмаркінг витрат

Отже, калькулювання собівартості є необхідним не лише на етапі виробництва, а за всіма стадіями життєвого циклу продукції. В Україні впровадження прогресивного досвіду калькулювання за стадіями життєвого циклу сприятиме розвитку досліджень у виробництві, покращення екологічної ситуації через закладення в собівартість та, відповідно, у ціну утилізаційних витрат та, таким чином, винайдення та запровадження способів безвідходного або маловідходного виробництва.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ РЕГІОНУ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ

Тесленко Р.Ю.

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

науковий керівник – Момот Т.В., д.е.н., професор

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

На різних рівнях прийняття стратегічних управлінських рішень завжди існує значна кількість проблемних ситуацій, які характеризуються високою невизначеністю виникнення; значною складністю та унікальністю умов; великою кількістю параметрів, які необхідно враховувати під час їх аналізу; суперечливістю критеріїв вибору оптимального альтернативного вирішення проблеми; складністю передбачення наслідків реалізації можливих альтернатив; обмеженість часу, відведеного на прийняття рішення. Виходячи з особливостей виникаючих проблем, нагальною потребою є створення ефективної системи стратегічного моніторингу як комплексної системи

стратегічних досліджень, яка призначена для спостереження, аналізу та оцінки середовища у реальному масштабі часу, прогнозування тенденцій розвитку окремих складових середовища, діагностики, стану середовища та вибору засобів врегулювання відхилень фактичного стану середовища від прогнозованого.

Володіння достовірною і актуальною, не тільки поточною, а й прогнозуною інформацією разом зі здатністю з максимальною користю застосовувати адекватні методи її збору, аналізу і надання є основою ефективної діяльності управлінських структур різного рівня, тому виникає потреба у відповідному інформаційно-аналітичному забезпеченні, яке у загальному вигляді виступає як комплекс заходів щодо збору, опрацювання та подальшого використання інформації для певних цілей управління.

Термін «інформаційно-аналітичне забезпечення» у системі управління будь-якого механізму представляє собою два взаємопов'язані елементи:

– інформаційний – як відносно самостійна діяльність спеціально підготовлених фахівців, зайнятих пошуком, відбором, обробкою, накопиченням, узагальненням і збереженням інформаційних одиниць;

– аналітичний – як виробництво спеціально підготовленими фахівцями на підставі наявних інформаційних одиниць і складних розумових процесів нового знання щодо явища або події, що вивчається.

Організація інформаційно-аналітичного забезпечення будь-якого суб'єкта управління – це спосіб функціонування структурних елементів інформаційної системи даного суб'єкта. Як правило, організована інформаційно-аналітична діяльність часто має ієрархічний характер. Найсуттєвіші характеристики, які притаманні всім ієрархічним системам, на наш погляд, досить точно висвітлені в кібернетичній теорії ієрархічних систем. До них відноситься послідовне вертикальне підпорядкування підсистем, що утворюють дану систему (вертикальна декомпозиція), пріоритет дій або право втручання з боку підсистем вищого рівня, залежність дій підсистем верхнього рівня від фактичного виконання підсистемами нижчого рівня своїх функцій.

На основі наведених вище положень вважаємо доцільним виділити системну ієрархію рівнів організації інформаційно-аналітичної діяльності із забезпечення стратегічного моніторингу для прийняття управлінських рішень, а саме: мегарівень (міжнародний або глобальний рівень), макрорівень (національний рівень), мезорівень (регіональний рівень), мікрорівень (рівень суб'єктів господарювання).

Організація інформаційно-аналітичної діяльності зі стратегічного моніторингу на певному рівні ієрархії управління в першу чергу спрямована на забезпечення стійкого розвитку суб'єктів цього рівня, пов'язана з інформаційно-аналітичною діяльністю на вищих і нижчих рівнях ієрархії системою прямих і зворотних зв'язків, певною мірою впливає на організацію інформаційної діяльності нижчого рівня ієрархії та, у свою чергу, її ефективність на цьому рівні залежить від ефективності організації інформаційної діяльності нижчого рівня.

Відповідно, якісні та кількісні характеристики інформаційного забезпечення, яке формується на рівні суб'єктів господарювання, буде певним чином впливати на ефективність управління регіональним розвитком. На цьому рівні формування інформаційно-аналітичного забезпечення відбувається переважно в площині обліку і аналізу. До основних «вузьких місць» обліково-аналітичного забезпечення підприємств для цілей стратегічного моніторингу регіону слід відмітити:

- необхідність підвищення достовірності інформації у звітності;
- низька інформативність форм звітності;
- потреба у відповідності задачам моніторингу за рахунок відображення інформації не тільки щодо поточних, а й стратегічних показників діяльності;
- низькі прогностичні характеристики облікової інформації;
- викривлення облікової інформації шляхом максимального використання податкових правил.

Таким чином, актуальним напрямком подальших наукових досліджень є розробка ефективного інформаційно-аналітичного забезпечення стратегічного моніторингу суб'єктів господарювання в контексті подальшого прийняття управлінських рішень з підтримки сталого розвитку регіону.

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ, МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Тесля К.Б.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

науковий керівник – Власова О.Є., к.е.н., доцент

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

Економіка України, як і будь-якої іншої країни, не досконала. На сучасному етапі її розвитку існує ряд проблем, які необхідно вирішити. Для цього, треба починати з базових понять та термінології, а далі розглядати окремі аспекти більш детально.

Неоднозначне трактування поняття «основні засоби» пов'язане з існуванням споріднених термінів, таких як: основні засоби, основні фонди, необоротні активи, основний капітал. Дослідження спільних і відмінних рис між даними поняттями не втрачає своєї актуальності в умовах інтеграційних процесів у веденні обліку вітчизняними суб'єктами господарювання.

Важливо розглянути практичні пропозиції по оцінці та амортизації, які можуть вплинути на формування їх ринкової вартості, а також надання пропозицій щодо ефективності використання основних засобів, задля успішного функціонування підприємства та досягнення його мети в умовах сучасної економіки, з урахуванням останніх змін у правовому середовищі.